

„Edinost“ izhaja vsako drugo in četrto sabota vsakega meseca in velja za vse leto gl. 2 kr. 40.
 „ „ „ polu leta „ 1 „ 20.
 „ „ „ črt „ „ 70.

Za oznanila, kakor tudi za „poslanice“ se plačuje za navadne trispodne vrste:

8 kr. če se tiska 1 krat
 7 „ „ „ 2 krat
 6 „ „ „ 3 krat

Za večje črke po prostoru.

EDINOST

Posamezne številke se dobivajo po 7 kr. v tabakarnah v Trstu pri pošte, pod obokom tik Kalistrove hiše, na Belvedere pri g. Bertolinu. V okolici: Na Občini v loteriji, na Proseku pri g. Gorjupu, v Barkoli pri g. Ani Takan in v Bazovici pri Ani Tuš, v Skednji pri Fr. Sanein M. Magdaleni zg. J. Ježu Naročnina naj se pošiljak sv. Ivanu št. 424, pisma in dopisi vrednosti v Škorkoli št. 84. Udje pol. dr. „Edinost“ katerimesečno redno plačujejo, dobivajo list brezplačno na dom.

Glasilo slovenskega političnega društva tržaške okolice.

„V edinosti je moč.“

VABILO.

V nedeljo, to je, jutri ob 11 uri bo imelo politično društvo v rojanski čitalnici privatni volilni shod, da se poizve menjenje okrajev zaradi poslancev. K temu shodu vabi vse volilce in veljavne može.

ODBOR.

SLOVANSKA SOLIDARNOST

IN NEMŠKO-MADJARSKA OHOLOST.

V teku enega leta se je pokazalo, da Slovan Slovana podpira z tolikošno močjo, da se tega niso Turki, ni turški prijatelji nemčurji, niti sorodniki njihovi Madjari nadejali. Pogledimo v predale „Sl. Naroda“ koliko so Slovenci, mali narodič, še pol-drugi milijon nebroječ, darovali ubogim pribeglim in ranjenim. Nikdar ob času vojne ni noben južni Slovan, bodi Srb, Hrcegovec, Bosnjak ali Črnogorec, popotoval po našej deželi, da ne bi mu šli na pomoč kakor bratu, ako je pomoči potreboval. Nabiralo se je po društvih za njegovo popotovanje, ni se pozabilo da je gladen in žejin, povabil se je vsak tak na večerjo in časico vina. Samo ob sebi se umeje, da je tako delal večinom bolj prosti narod, ker bogataši se ne menijo radi za take kompromisne stvari.

Koliko se je zbralo stare obleke, platnine, šarpije, povojev in drugih milidarov, to najbolj kažejo časniki povsod, kodar Slovani prebivajo. Ni davno, kar je stara zopernica „Triesterca“ imela majhen članek „Slovenska solidarnost“, v svojih predalih, hotela je sramotiti slovenske državne poslance, da so se predrznili telegrafično častitati generalu Črnajevu. Kedo Slovanov se je v francoski vojski hudoval nad nemško komuniteto, da se je čestitalo Viljelmu, ko je njegova armada ubogo Francosko do kosti oglodala in odnesla iz Francoskega, kar koli mogla; a vendar se je na videz le proti Napoleonu in ne proti narodu vojevalo. Kedo je pital nemško vojaštvo z roparji in grdimi imeni ki so le za to vojevali, da bi

v vojni grmansko bisago napolnili, in Francosko za vselej uničili in v prah pogazili.

Oholost na polu divjih Madjarov preseza še té meje. Ko sorodniki Turkom napenjajo vse strune, da bi ohranili barbarsko vladarstvo, ker to jim upanje daje da s tem tudi svoj Madjar orsag ohranijo. Preračunili so dobro, da kakor hitro njih kume, sultan, na Balkanu svojo moč zgubi, preide tudi Madjarorsag na dnevni red, in pride dan, ko zginje Madjarsko z zemljevida in ako bodo še dalje se svojimi mejači Slovaki in Srbi tako tiransko postopali, pospešijo le madjarsko katastrofo in nastane madjarski narodni „krah“ ki konča madjarske sanje za vselej.

Kimski narod, kakor mogočen je bil, in da je skoro vsemu svetu ukazoval, vendar ga je zadela huda ali pravična osoda; ker je teptal druga narode, zato je sam poginol. Enaka osoda čaka Madjare i ne bo človeka ki bi obžaloval njihov propad, kakor tudi ne Azijatov Turkov, ki so bili le madež v civiliziranej Evropi.

Slovenska solidarnost pa je tista vez, ki nikdar ne pusti brata od brata odtrgati, ampak zastavljala bo drago in blago, da se izvrši ideja, po katerej hrepene brez razločka vsi Slovani. O priliki vstanka leta 1862 ni segel glas vstašev še dalec čez meje, zdaj pa je našel odmev ne le v sosednjih državah, po vsej Evropi je krik zoper krutega Turka, tudi čez Ocean v novi svet se razlega turško barbarstvo, ki obsoja Turka in vlade, ki bi morale zabraniti grozovitnežu divjo moritev in požiganje.

Mogočna Rusija, koliko je ona dela za uboge naše brate, koliko denarja se je nabrala uže, kako so se za srbsko posojilo spopadli v Petrogradu, vse to je dovolj porok, da se nemamo bati, da je vsa grmanska in madjarska sila prazen strah, da je naša prihodnost velikanska.

Zato smo Slovenci in Slovani solidarni, ker čutimo, da smo iste krvi in ker dobro vemo, da prisije tudi nam Slave dan, dan moči in sreče, ako delamo vsi za isti namen; takrat postanejo zopet dobri časi, cvetla bo trgovina, obrtnija, znanosti se bodo širile, omika nastane splošna, spoštovale se bodo človeške pravice, in to vse zarad Slovenske solidarnosti.

Turški sultan Murat peti postal je zopet sveti.

Veliki prerok Mahumed je zopet stegnul roko po svojem potomcu in ga v svoje naročije vzel. Murad V. je bil le nekoliko časa, le 3 meseca turški cesar, uže so ga umorili in posadili drugega na njegovo mesto. V teku treh mesecev je imela Turška tri cesarje in kedo zna, ako sedanj Hamid novi sultan učaka treh mesecev.

Turško glasilo, „nova mahomedanka“, pela je hosano Muratu ter slavila njega ko najsposobnejega vladarja, ki gotovo vredi zamotane zadeve turške države. Pa jedva je bil stari Abdul-Asis umorjen, uže je zbledel Murat V. če tudi je dunajska cunjia dementirala to. Reforme ki jih je Madjar Andraši skoval, postale so žaltove in so se na zadnje tako spridile, da jih ni več v porabo spraviti. Stara onemogla „diplomacija“ je mazala z vsemi mazili in prekadila neznosno reformo. Ljudstvo na Balkanu je vedno trdilo, da se ne da turška drugači ozdraviti, nego da se izseče z mečem gnjila rana, ter da se potem polagoma sama zaceli. Balkanski narodi so vzeli sami recept v roke in zdravijo po najkrajšem receptu, kateri jim je narava in bistra pamet, narodnost in hrepenenje po prostosti napisala. Recept je čisto kratek, nema latinskih izrekov in terminologije, glasi se: „**Svoboda ali smrt.**“

V Carigradu pa imajo zopet drug recept, ki se glasi: „*Smrt vsem nevernikom smrt kristjanskim psom.*“ Turški dvor, kjer vladarje periodično k Mahumedu pošiljajo, enak je roparski jami. Evropski vladarji ne bi smeli uradno pripoznavati, da tam doli na jugu, kjer je na cesarskem dvoru le ubijalstvo, nosi poglavar visoko vladarsko ime. Vsa Evropa morala bi se z ostudnostjo obrniti od takih barbarjev in krvolokov, podobnih le divjakom v ameriškanskih gozdih.

„Murat peti postal je zopet sveti,“ to se glasi po Evropi, katera je uže svoje ušesa privadila, da se ne čudi, če tudi se vsak teden kakov Sultan vduši, da ne zagrmí svoj mogočni „stoj“ in ne iztira roparske krvoločne drhali čez Bosfor.

Vzrok temu je, da so na Balkanu zgoli Slovani, kateri se morajo zatirati, da ne postanejo svobodni, da ostanejo v tmuni brez omike, da se lahko vedno za sužnje ra-

bijo. Da so na Balkanu Nemci, preko Avstrije bi Prusija zagrmela na Azijske divjake, ter rešila zatirane; ali kar je za druge narode pravično, je za Slovane krivica in prav ta krivica, maščevala se bode v obilnej meri, ko padejo osodopolni kobri na zelenem Balkanu. Turški pajdaši na Dunaji, Madjari, zvesti sorodniki Abdula in Murata, ljubljanski nemčurji s turškim kopiletom, ki so ga krstili „Tagblatt,“ bodite veseli, vaša pratika ali koledar se je zopet pomnožil za enega svetnika Murata, pustite pri novi izdaji še mnogo prostora, kajti, pride jih še mnogo na desnico Mahomedovo, ako kmalu ne zasije križ na Aji Sofiji.

Država, kakoršna je Turška, ki ima svoje vojake zgoli za to, da po kristijanskih deželah službo rablja in požigalca opravljajo, vojake, ki prežé na rop ko ropar v gozdu, ki ne prizanesajo ni otroku v materinem telesu; taka država je v Evropi mej omikanimi narodi v 19. stoletju i to je nezašlišano, to je sramota, ki omadežuje kristijanska kraljestva in jim vtiska pečat otrplosti na čelo.

Koliko težkih zdihljajev puhti na trda srca evropskih držav v upanji, da preganjanim kristijanom vendar pritekó na pomoč. Puška bliskne, kučo objame plamen, Črkezi in Basi-božuki podé goveda in drobnico, zadnje imetje uboge raje ugrabi Turčin, pa vse to še nij zadosti, zabliska se nož, uboga žena se je skrila v kot mej ropotijo, oko Turčina zapazi vse. prebodeno je dete v naročji in mati se vije v krvi.

Evropa! bodeš li čakala, da škrbava diplomacija odloči ubogi raji, ima li še živeti ali ne, hočes li čakati, da se napolne Mahomedovo svetišče še z mnogimi vladarji, umorjenimi se škarjami, z vrvice in strupom, hočes li čakati, da postane sveti zopet kak Murat peti?

Francoz za Srbe.

Sloveči stari francoski pisatelj in republikanec, Viktor Hugo, priobčuje pod napisom „pour la Serbie“ članek, ki hudo pogublja turška grozodejstva in strašnosti v Bulgariji. V. Hugo pravi: „Mi moramo evropskim vladam povedati, da je kakovej vladi ravno tako, kakor kakovemu človeku, prepovedano moriti; da je Evropa za vse odgovorna, kar se v Evropi godi; da, ako kakšna vlada dela tako kakor *divja zver*, mora se ravnati z njo, kakor z divjo zverjo; da dandenes ljudje pred našimi očmi moré, požare delajo, možém in ženam goltance prerezujejo, otroke otimljejo in na prodaj vlačijo; da se oni otroci, ki so za prodaj premajhni, na kosce sekajo; da se cele družine v svojih hišah sežigajo, da so mesta na pr. Batak, v nekoliko urah videla svoje prebivalstvo od 9 na 1 tisoč zmanjšano, da se več ljudij pokolje, nego se jih pokopati more; mi povemo vladam, da se nosečim ženam trebul prerezuje in sud uničuje; da psi glodajo možjane oskrunjenih deklic, — migljaj od strani Evrope bi zadostil, da se

temu konec stori. Barbari, (Turki) ki to delajo so strašni, in izobraženci, ki jim dovoljujejo to, grozoviti.

„Kedaj bode nehalo uže mučeništvo tega malega junškega naroda? Za civilizacijo je čas prišel, konec storiti tem krutostim. Mi narodi, pozivljamo vlade, naj zabranjujejo nadaljna grozodejstva. A odgovarja se nam: „Vi pozabljate, da so tu vprašanja.“ — Človeka ubiti je hudodelstvo, a narod ubiti je jedno vprašanje! Vsaka vlada ima svoja vprašanja. Rusija ima Carigrad, Anglija ima Indijo, Francoska ima Prusijo, Prusija ima Francosko. Mi odgovarjamo: tudi humanitarnost ima svoje vprašanje, in to je večje, nego Rusija, Indija in Anglija. To je otrok v materinem telesu. Politično vprašanje mora biti za humanitarnim. To je vsa prihodnjost.“

Tako govori Francoz in sicer jeden tistih, čegar beseda daleč doni. Francozje so bili dolgo in predolgo sovražniki Slovanov, zato je izpreobračanje njih imenitno za našo boljšo prihodnjost in varnost pred — znanim agresivnim narodom, ki bi se ga nam bilo sicer bati. (Sl. Narod).

Janežičeva slavnost.

(Konec).

Orkester iz Celovca je igral semtertje lepe melodije, „Sokol“ je razvil živahno radost, začelo se je po mehki travici sukanje, da je bilo veselje. Tudi je bila domača godba pod velikim drevosom, narod se je vrtil z urnimi nožičami pozno v noč. Umetni ognji so razsvitljevali prijazni vrt, tudi na visoki planini je svetil velikanski kres oznanujoč imenitno slavnost za Koroško in sploh za vse Slovence.

Odbor je poskrbel, da je bilo vse v redu, postelje in ležišča za vsakega, kar ni bil lahek posel. Drugi dan so zapustili gostje prijetni kraj, kar jih je ostalo še v Lešab, zopet so se z vozovi odpeljali v Vrbo. Domača godba je svirala pri odhodu in ljudstvo je prijazno pozdravljalo vesele goste.

Nad sto oseb se je peljalo v Celovec po jezeru s parnikom ob jako prijetnem obrežji vrbškega jezera. Ljubljanski pevci so zapeli večkrat, da se je razlegalo daleč po jezeru V Celovec dosepeši pozdravljalo je došle goste dunajsko pevsko društvo ob vodotoku, Slovenci odzdravljali so po večkratnem živijo in slava klicih in lepimi narodnimi pesmami. Ker je bilo oni dan še nad 1000 Dunajčanov v Celovcu in bi bilo sicer teško vse dobiti, poskrbel je odbor telegrafično obed za vse društvo pri Sandwirthu in bilo je vse okusno in dobro napravljeno.

Po obedu se je razšla množica ter ogledavala prijazno mesto, nekdaš slovensko, zdaj čisto ponemčeno, bilo je vse s pruskimi in nemškimi trikolori ozalšano, še na glavnem stolpu so viseli taki prapori. Slovincem pa je bilo zabranjeno izobesti pri Janežičevi slavnosti slovenske zastave, lepa enakopravnost! blažena postava v dvojni

meri, kje si?!!! S pruskimi zastavami se Nemci lahko šopirijo; mi Slovenci pa še lastne izobesti nismo smeli pri narodni slavnosti. Tudi je bilo prepovedano vsem korporacijam in društvom vzeti društveno zastavo.

Dunajsko pevsko društvo pa je imelo svojo društveno zastavo se saboj. Le pritiskaj na steno Slovane, vladni aparat, dokler se bode stena umaknila. Slovanstvo raste naglo in ko odraste in dozori, kaj poročete vi Nemci potem, ako bi Slovani laži, terorizem, preganjanje Vam poplatili.

Ob 5. uri so se vrnoli zopet vsi gosti v gostilno Sandwirth, došla sta obiskat nas tudi dva vstaška vodja Babič in Knežević, ter se radovala srčno v sredini svojih bratov. Čas je hitro minol mej napitnicami, govori in prelepim petjem; tukaj so se potem gosti razšli, eni proti daljnemu domu, drugi so še ostali ter spremili na kolodvor odhajajoče; še enkrat so se pozdravili, roko si stisnili in hajd z lepim spominom proti domu. Naše okoličane oblečene v narodni opravi, so posebno ogledavali; tudi ljubljanski Sokoli so bili neznana jim stvar v Celovcu ter gledali njih lično obleko. Ti, starodavni Gorotan, prava slovenska Sviča, pa hraniš dragi spominek slovenskega naroda, ponos Sloveniji.

Dopisi.

V Rojanu 5. septembra.

Pretekli mesec je imela rojanska čitalnica svoj osmi občni zbor in volitev odbora. Naša čitalnica stoji še vedno, če tudi so bučali razni viharji nad njo. Prejšnji odbor se je trudil na vso moč, bili so tudi marljivi odborniki ali zanesli so se na omahljivo sebično moč, ki je uže leta 1874 povzročila nevoljo odličnih udov. Ko pa je ona oseba zopet leto dan tajnik in h krati interims denarničar bila, spoznalo se je prepozno, da, ko toča pobije, ne pomaga več zvoniti.

Volitve so bile burne ali obrodile so dober sad, sedanji odbor obstaja iz mož katerih imena so nam porok, da rojanska čitalnica svoje deveto leto nastopi z izvrstnim delovanjem, do postane prijetno domače ognjišče.

Za predsednika je izvoljen Slovincem znani g. Žvanut, za denarničarja g. Leban, tajnik je g. Hanzal, odborniki g. g. Kraševic, Žitko, Drašček in Dorn.

Denarničarjevo poročilo je bilo z veseljem pozdravljeno, društvo ima še v denarnici malo svoto, kar je dobro znanje, ako se pomisli, da vsaka veselica in beseda stane mnogo novcev, posebno v Trstu.

Z veseljem priznavamo, da je izmej vseh primorskih čitalnic rojanska najbolj delala in napredovala; žalibog, da se še nahajajo otrpnela srca nekaterih okoličanov, ki nečejo pripoznati koristi, katero čitalnica daje. Koliko se je omikalo kmetov in drugega stanu, to naj praša kedo pisatelja teh vrstic, koliko sinov majke Slave je tavaló

v tmini neznaoč, da so sinovi največjega naroda vsega sveta; pa ko je v srce šinila takemu človeku iskrica, govornica iz ust izvedenega narodnjaka, prebudil se je in postal zvest sin Slavi. Okoličani, prav v važnem času, ko se na jugu bije krvavi boj za našo osodo, ko smo pred pragom velikega prevrata, napoči tudi nam milejša zarja in za njo posije milejše solnce; združite se, pristopite v kolo naroda in pripomnite k večjemu vspehu in delovanju čitalnice, katera je le vam namenjena in le v splošno vašo korist vstanovljena. Prva veselica, ki bode, vršila se bo v pomoč pogorelcem v Logatcu, in obeča prav sijajna biti.

Podlipčan.

Politični pregled.

V notranjej politiki némamo posebnih in važnih novic.

Nagodba z Madjari dela še vedno preglavico vladnim možem na tej i na unej strani Litave. Nezadovoljnost je na obeh straneh, madjarski minister trgovine je zaradi te zadeve odstopil, ker se je bal, da ogrski državni zbor s pogodbo ne bode zadovoljin. Znamenja kažejo, da tudi mnogo avstrijskih državnih poslancev nij za nagodbo, nekateri so celo zaradi nje svoj mandat položili, nekateri celo trdijo, da bi boljša bila osobna zveza od sedanjega dualizma. Skušnje so pokazale, da je dualizem Avstriji rana, katera se ne dá zaceliti.

V zunanjih deželah se vrše velike dogodbe. Vse oči so obrnene na slovanski jug, kder se dan na dan bijó krvavi boji. Od 19. do 25. preteklega meseca bile so se skoro brez prenehanja hude bitve pri Aleksincu. Turki so z divjo hrabrostjo napadali srbske šance na levem bregu reke Morave, ali junaški Srbi so vse napade hrabro odbili ter turške rajde s krvavimi glavami nazaj podili; poslednjič je prišel Horvatovič turški Ejub pašinej armadi za hrbet, prijel Turke od zadaj in Črnajev od spredaj. Bitva je bila strašna in Turki so bili tako tepefi, da jih je okoli 15000 na mestu obležalo. Črnajev je po tej bitvi stopil v ofensivo, ali Turki so zbrali vso armado, da je bila trikrat večja od Srbov; spopadli ste se potem zopet obé armadi, po sedem ur na planem trajajočej bitvi nijso zmogli ni Turki ni Srbi; poslednji so se tedaj pred veliko turško močjo zopet umaknoli v šance pri Aleksincu in Turki so jih začeli z nova napadati, ali zadnji vtorek in sredo so Srbi zopet sijajno premagali sovražnika. V zadnjem političnem pregledu smo rekli: srbski meč naj bode meč božje pravice, danes nas greje lepa nadeja, da bode v resnici; Bog ne zapusti pravične reči.

Muktar paša je dobil pomoči, zapustil Trebinje ter predrl z svojo vojsko čez črnogorsko mejo v Grahovo. Črnogorci morajo imeti poseben namen, ker so to dopustili in uže zdaj smo prepričani, da bode Grahovo grob Muktarju i njegovej armadi; nesrečna turška noga, ki stopi na črnogorsko zemljo!

Pri Podgorici je bil uže več dni majhen boj; tu je glavna turška armada zbrana; poskušala je prodreti na črnogorska tla, ali zamanj, vtorek i sredo je bila strašansko pobita, ne vé se še natanjko število mrtvih i ranjenih Črnogorcev i Turkov; poročila le toliko pravijo, da so Črnogorci sijajno zmagali i da je bila bitva strahovito srdita i krvava.

Angleška vlada je Turkom svetovala, naj ne moré i požigajo po tujih zemljah, ker take okrutosti jim več škodujejo, nego zgubljene bitve, ali Turku kaj svetovati! Turk je Turk in ostane Turk, brez moritve i požiganja on ne more živeti, zato pleni, ropa, požiga, morí, skruni device in cerkve, kamor stopi njegova noga prej in slej.

Turška krutost je odprla oči vsej poštenej Evropi, skoro po vseh časnikih gre nevolja in stud zoper turške grozovitosti. Narodje se hudujejo ter očitajo vladam, da ne zabranijo tacega v nebo vpijočega počenjanja. Vzlasti ruski narod se je vnel kakor živi ogenj; ruski oficirji zapuščajo kupoma rusko armado ter hité na srbska krvava polja, srbsko vojno posojila se je čez noč v Rusiji podpisalo. Iz Petroburga in ponosite Moskve, iz vseh večih i malih mest, iz vseh trgov in vasí se pošilja ogromno denarja in vsakovrstnih v vojni potrebnih stvari Srbom in Črnogorcem. Rusija dela za južne Slovane, kakor za lastne brate. Bog jej plati!

Ali ne samo v Rusiji, tudi po drugih deželah se je zbudilo gorko sočutje za južne kristijane. Na Angleškem, kder je vlada Turke podpirala, probudil se je narod, v vseh večih mestih se sklicujejo taborji, na katerih se ostro graja turško počenjanje in od vlade zahteva, naj ne podpira Muhamedanov, ampak kristijane; tudi tam se nabira za naše brate.

Kakor po Angleškem, tako se godi tudi po Italijanskem; tabori v Milanu, Rimu i Napoli so živa priča mišljenja italijanskega naroda.

Kaj misli francoski narod, to zadosti priča pismo, katero je o tej zadevi pisal Viktor Hugo, najslavnejši francoski pisatelj. On Turke obsoja ter zahteva v imenu človeštva od evropskih vlad, da se turškim grozovitostim konec stori.

Da avstrijskim Slovanom najgorkeji srce bije za svoje brate na jugu, tega nam nij treba povdarjati, dokazov je brez števila.

Celo mej Nemci, ki nikoli nijso bili prijatelji Slovanom, čujejo se glasovi Turkom nasprotni.

Le Madjari ne morejo pozabiti turškega sorodstva ter se napanjajo kakor žaba zoper pravično reč, povsod vohajo panslavizem, ruske ogleduhe i. t. d. ter zapirajo nedolžne ljudi. Vse jim nič ne pomore, pride čas in ta čas je blizo, ko njihova oholost počí, kakor je počila žaba v basni. Madjari naj bi pomislili, da so pena v slovanskem morji; naj tedaj ne budé viharja, potegne vetrček in pena počí.

Najostudniše se pa o tem pitanji vede tista smetljaka, katerej pravimo nemčurstvo,

renegatstvo, izrod. Ta smetljaka nij vredna, da se o njej menimo; brez vere, brez poštenja, brez srca je; po blatu se valja in v blatu pogine, nobeden ne bode za njo žaloval; Slovanstvo pa bode cvetelo v sreči i blagosti, ker *nedolžna kri* je oprala njegove grehe.

Domače stvari.

Nje veličanstvo naša cesarica s cesaričino Valerijo je prišla pretekli teden v Miramar, prepovedala je vsak slovesni sprejem. Vreme je bilo še dosti prijetno, viska gospa se je popoldne precej peljala v malem čolnici daleč na morje če tudi je morje silno nemirno bilo. Drugi dan je priplul vojni parnik „Miramar“ na razpolaganje visoki gospej ter se pred gradom ustavil. Isti dan popoldne se je cesarica zopet peljala v malem čolnici blizo do Trsta, potem do Barkol in nazaj v Miramar. Visoka gospa je zdrava in še jako mlada videti, všeč jej je lepota primorja. Z veseljem pozdravljamo Slovenci visoko gospó, ki si je zbrala tudi slovensko zemljo za stanovanje. Cesarjevič Rudolf pride menpa danes obiskat svojo mater cesarico ter gotovo Trst in vse razne stvari pregleda, isto tako se cesarico obiše Lipico in okolico.

Nje Veličanstvo Cesarica se je odpeljala v ponedeljek ob 5 uri popoldne s parnikom „Miramar“ proti jugu, vtorek zjutraj je bila uže pri Visu v Dalmaciji, in v sredo zjutraj v Karfu. Nazaj grede baje obiše Reko.

Casaričinja Valerija je ostala v Miramaru, prijazna, zdrava se kratkocasi rada na morskem produ in nabira školjke, ki jih morje izmetuje.

Cesarica je v četrtek odpotovala s otoka Karfa na Grško; na danes (saboto) je napovedan prihod carjeviča nastopnika v Miramar.

Luka Petkovič, hrabri vstaški vodja, bival je pretekli teden en dan v Trstu; policija ga je od tukaj v Linc odpeljala. Delalo se je vse tako na skrivnem, da bi živa duša ne zvedela, da je v Trstu, ker privrela bi bila velika množica oboje narodnosti gledat in častit junaka za krst častni in svobodo zlatno, katera Slovanom ne izostane. Pa vsej tihotapnosti policije k ljubim imeli smo čast govoriti ž njim, peljal se je v tretjem razredu, da znate čitatelji.

Umazana nosulja „Triesterca“ je hotela nekoliko zabavljati, da mu še perila nismo oskrbeli, ko Slovani, pa naj bode zagotovljena stara tetka, da je bilo vse preskrbeno če poročevalec ne ve tega naj bi si bil nataknil naočnike.

Grozovita nevihta se je vzdignila v saboto, ko je zadnja „Edinost“ izšla, čez Trst in okolico, da take stari ljudje ne pomnijo. Moral se je gotovo oblak pretrgati, kajti v polu ure palo je toliko dežja, da je

po nekterih ulicah voda čez pešta kočijnih koles in v kočije dosegla, in v potokih valove drvila po cesti. Vodotoki so odprli na več krajih ploše, da se ni moglo ne z vozom niti peš brez nevarnosti bresti po vodi, ki je po trgih in ulicah jezernu enako stala. Škode je napravila po magazinih na tišoče, ker je blago do kolena v vodi plavalo in se ni moglo rešiti ničesa ker je tako hitro od vseh krajev voda drla, kakor bi se sodnji dan bližal. Grom je stresal zemljo, blisk in strela sta švigala, dež lil, kakor bi bil se škafa letel. Ceste so raztrgane, zidi spodjedeni in porušeni, da še zdaj ni vse v redu.

* *

Tatica uhanov (oringelnov). Dalj časa se je neka malopridna ženska po javnih vrtilih in hodiščih vlačila, ter vabila dekleta k sebi in jim potem uhane kradla. Policija ni mogla tej malopridnici na sled priti, pa enega dne se primeri, da jo je pokazala ena deklica, kateri je tudi ukradla uhane, na korzi; zdaj čaka zašlužene kazni.

* *

Turški ujetniki. Sinoči je zopet 5 ujetih Turkov z eskorto od tukaj v Celovec odrinilo, sčasoma se nabere v Avstriji lepo krdelo Turkov; zakaj jih vlada rajši ne pošilja na Ogrsko, svojim sorodnikom Azijatom? onde bi jih Madjari, kakor svoje sorodne brate, dobro držali. Svoji k svojim.

* *

Vekoslav Barbieux, junaški mož je v najlepši starosti (35 let), umrl v Črnogori. Preteklo leto je izdrževal na svoje stroške prostovoljno četo v Hrcegovini, bil je v Žubcih razpršil turško kulo v zrak z dinamitom, ter očistil Turkov glavno pot od Klobuka v Trebinje. Njegov častnik, Janko Štibil, vedel je mnogo o njegovi hrabrosti in junaštvu povedati, bil je v zvezi z nekim dobrodelnim komitetom v Parizu ki je za osvobojenje južnih Slovanov novce nabiral in jih njemu pošiljal. V Duži monastiru je zadržal se svojo malo četo Turke toliko časa, da so vstaši mogli razne stvari in nekaj živine rešiti. Blag mu spomin!

* *

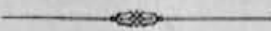
Mrtvo rojeno dete so našli pretekli teden v jami, kamor smeti mečejo, v neki hiši ulice sv. Nikola. Sodnija preiskuje, konstatirano je bilo po poklicanej babici in zdravniku, da je bilo dete živo rojeno in potem umorjeno.

* *

Morski volk. Vsako leto se prikladijo v naše zalive morski volkovi, ki so kopajočim nevarni. Blizo Kopra so ujeli pretekli teden ribči še mladega morskega volka, zapletel se je v navadno ribško mrežo, raztrgal jo, ali vendar tako se vanjo zamotal, da so ga h kraji privlekli in z vesli ubili. Denejo ga v barko, da ga v Trst pripeljejo, ali tu oživi ter začne mahati z repom in enega mornarja dvakrat ugrizne. Mestni magistrat ga dá v muzej.

* *

Za pogorelea Nadliška so darovali tile gospodje: Karol Hut c. k. kurat 1 gl. — Valič Jože 50 k. — I. Nabergoj 2 gl. — Tone Trobec 1 gl. — Miče Gropajec 1 gl. — Lipe Orel (iz Šmarja v Vipovi) 1 gl.

Razne stvari.

Okoličanski stariši pozor! Dne 2. oktobra tek. leta začne c. k. pripravnica za učiteljsko izobraževališče na Proseku svoj tretji tečaj. Kakor znano je šola namenjena velikemu pomanjkanju ljudskih učiteljev v okom priti. Za sprejem neobhodno potrebno je: 1. doveršeno 14. leto saj do konca tekočega leta; 2. telesna sposobnost in npravna nepokvarjenost; 3. odpustno spričevalo ljudske ali meščanske šole. Najpridnejši in najubožnejši učenci prejmejo tudi državno podporo (štipendijo) v znesku do 50 gold. Poleg tega ima šola še drug namen. V njo se sprejemajo tudi tisti mladeniči, ki sicer ne želijo učiteljskemu stanu posvetiti se, ampak se hočejo le za dom nekoliko bolj izobraziti. Taki se ve nimajo do stipendije nobene pravice. Poduk in sicer le za dečke, ker deklice se vsled pomanjkanja prostora ne morejo sprejemati, traje le eno leto. Po dobro dovršenem letu stopijo učenci po prestanem sprejemnem izpitu v 1. leto učiteljskega izobraževališča (v Kopru), kjer morajo ostati štiri leta.

Oglasiti se je čas cel ta mesec ustmeno ali pismeno, vsakedo naj se preskrbi s krstnim listom, zdravniškim in šolskim spričevalom. Želeti bi bilo, da bi oglasenci znali tudi nemško pisati in čitati ter po mogočnosti tudi kaj predstavljati.

Voditeljstvo c. k. pripravnice na Proseku, 5. septembra 1876.

Ivan Mercina
voditelj in učitelj.

* *

Blagoslovljenje zastave srbskih prostovoljnih jezdecev je bilo pred nekimi dnevi pod vodstvom Irlandece iz Angleškega, sedaj polkovnika srbskega, ki je na svoje stroške prostovoljno četo sebral. Kakor „Zastava“ poroča, poklical je svoje vojake skupaj, bral jim vojna pravila. Ko je končal svoj govor, pokaže z roko proti nebu ter reče: **Bog v nebesih**, potem potegne iz za pasa revolver — in reče: **in jaz na zemlji** — to naj bode vaše povelje. Komur ne ugaja to povelje, naj se izbriše iz moje čete. Na to vsi iz enega grla zaupijejo: **Živijo naš poveljnik!** Uže je nad 400 mož vkupaj.

* *

Turško vojsko so Črnogorci v zadnjem bitvi pri Podgorici vrgli v reko Moračo, kder je mnogo Turkov utonilo; razen tega so jih 3000 ujeli in še več pobili. Turki so hoteli Črnogorce prekanit, zlezli so čez strmo goro, da bi prišli Črnogorcem za hrbet, ali v past so se ujeli.

* *

Don Karlos, španski pretendent, šel je v Mehiko, da morda tam poskusi, kar je v Španji več let delal, namreč revolucijo proti vladi. Prestol Montecuma je trohnel, tako so novine pisale še predno je nesrečni Maks tija odrinol, to gotovo tudi njega čaka.

* *

Trgovina z ljudmi v Evropi. V Kapui na Italijanskem je zasačila policija dva kupčevalca z ljudmi. Odpeljali so se saboj sedem malih dečkov, katere sta po deželi od ubozih roditeljev nakupila in sicer v okraju Kapitanata. Hotela sta jih v London nekemu trgovcu prodati.

Čudno je o sedajnem času v civiliziranej Italiji kaj tacega i kako na nizkej stopinji mora še v Italiji prosto ljudstvo biti, oglejte se naši lahoni, ki vedno v Italijo škilite in Slovence ko neizobražene grdite.

* *

Veliki požar v Filadelfiji je vničil 25. in 26. preteklega meseca hiše v svetovni razstavi; vse prazne skrinje francoske, v 60 skrinjah vse stroje (mašine), skrinje iz ameriških zedinjenj držav, potem one iz nemškega cesarstva, iz Belgije in Mehike. Škode je velika.

* *

Divjaki so pojedli mornarje nemške ladije „Danzig Vawe.“ V Plimovt je došla vest, da so divjaki na otoku Saloma ladijo napadli, vzeli jo in vse mornarje poklali, zunaj enega, ki je le po naključbi življenje rešil, ker je ntekel in se prikrival. Ubegli mornar je dobil neko vojno ladijo, ki je mimo jadrala, objavil ta grozni čin. Vojna ladija „Sandfly“ poišče oropano trgovsko ladijo, dobi še vse na krovu krvavo, kakor v mesnici.

Listnica uredništva.

Dornikov J. iz Loke. Vaša listnica, v katerej pobalinsko žugate, ni imela nikakega vspeha; hranimo jo, da lahko skažemo, da se v pisani Loki tak gnoj nahaja. Spoznali smo pisavo po slabem in strašno lenem pisanji, katero daje kvalifikacijo, da bi dobro bilo za vas, ako bi začeli z novega v prvi razred v šolo hoditi, potem morda zgubite nesramno bolezen, ki se jej pravi lenoba. Podpis je prav primerin, kajti zadeli ste ga, in ne zavidamo ga vam, glasi se: „vosu“.

Dr. JOSIP BIZJAK

preselil se je 21. tega meseca v novo hišo (casa Ara) v prvo nadstropje, z razgledom na ulice sv. Nikola in sv. Spiridijona, kar se p. n. občinstvu naznanja.